

FANGER

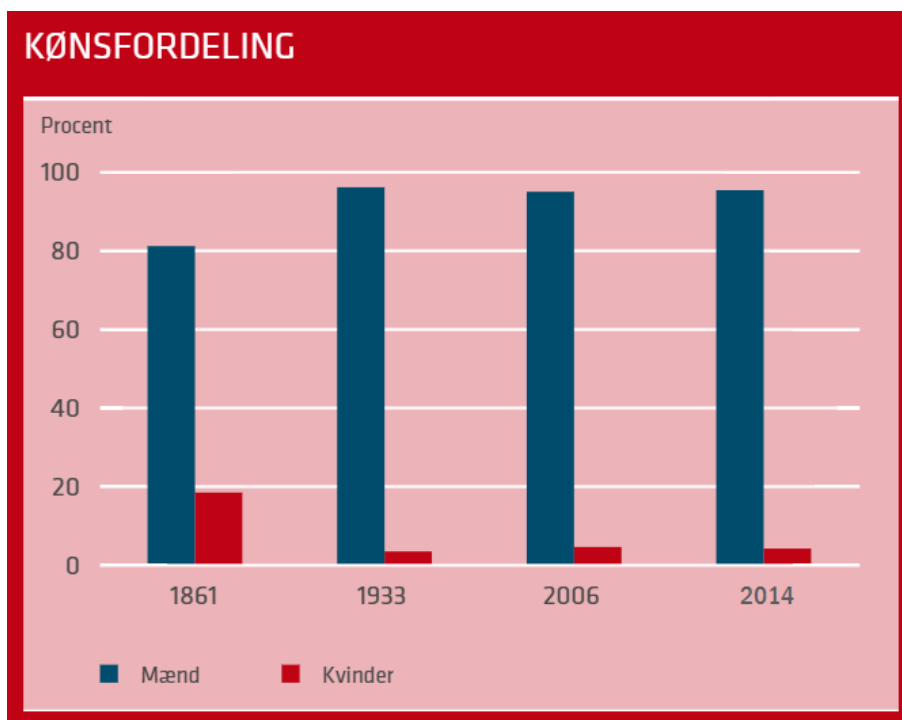
Hvem sidder i de danske fængsler? Mønsteret fra 1800-tallet og frem til i dag tegner stort set det samme billede. Fangerne er næsten udelukkende unge mænd, der typisk kommer fra de lavere sociale klasser og socialt belastede samfundslag. Typen af kriminalitet, som sender fangerne i fængsel, har til gengæld ændret sig med tiden. Tidligere var størstedelen indsat for tyveri, i dag er det for narkotikakriminalitet. Antallet af fanger i de danske fængsler er steget og faldet, når der har været ændringer i samfundet, som enten påvirkede rammerne for straf eller kriminalitetsniveauet.

KVINDER OG MÆND I FÆNGSEL

Det er især mænd, som sidder i fængsel. Det er ikke noget nyt, men siden 1800-tallet er antallet af kvindelige fanger faldet yderligere, så forskellen på antallet af mænd og kvinder i fængslerne er blevet endnu mere markant. Grafen er opgjort efter, hvor mange fanger der i gennemsnit sad i fængsel dagligt. For 1861 er grafen opgjort efter, hvor mange fanger der sad inde en bestemt dag.

”Jeg er en af de pæne piger, der tidligere har været ansat i et pengeinstitut, men ikke kunne kende forskel på dit og mit og bedrog pengeinstituttet.”

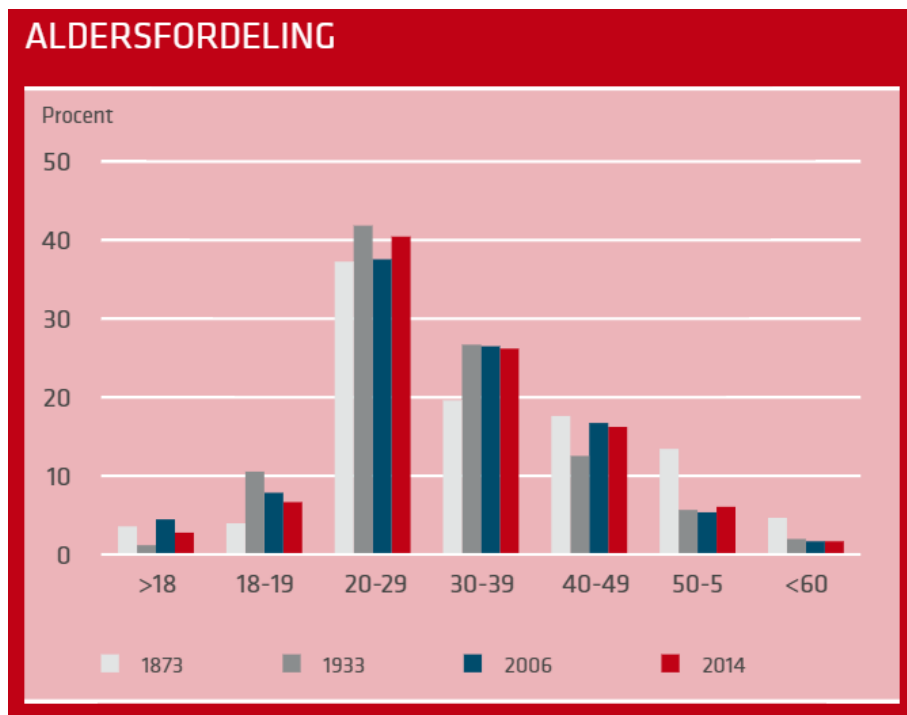
Fange fra Amstrup kvindefængsel, 1992.

Statistiske Oplysninger om de danske Straffeanstalter fra 1861 til 1885, Beretning om Fængselsvæsenet samt Kriminalforsorgens statistik.

FANGERS ALDER

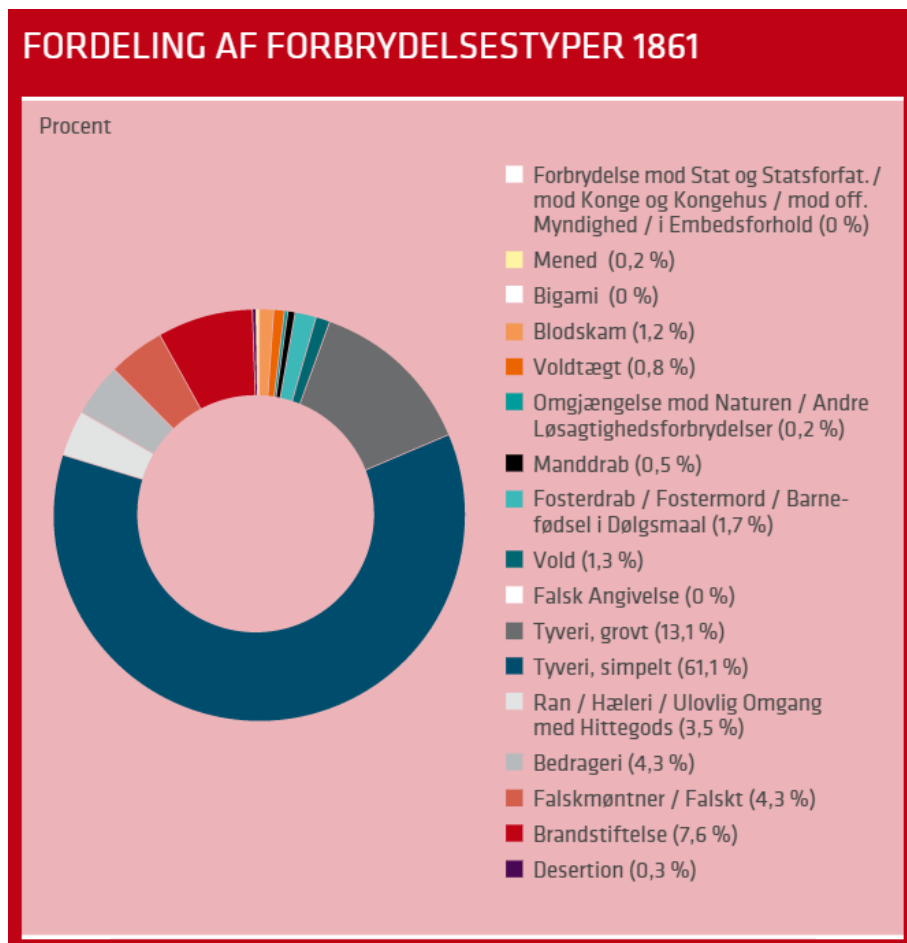
Der sidder flest mænd på 20-29 år i fængsel. Grafen viser, at fangernes alderskurve ikke har ændret sig meget over tid. Men der er små forskelle, f.eks. var den kriminelle lavalder lavere i 1873 end i dag. Blandt de 3,5 % yngste fanger det år var der to børn under 15 år. Grafen er opgjort efter, hvor mange fanger, der har siddet i fængsel i løbet af et år.

Statistiske Oplysninger om de danske Straffeanstalter fra 1861 til 1885, Beretning om Fængselvæsnet samt Kriminalforsorgens statistik.

FORBRYDELSER 1861

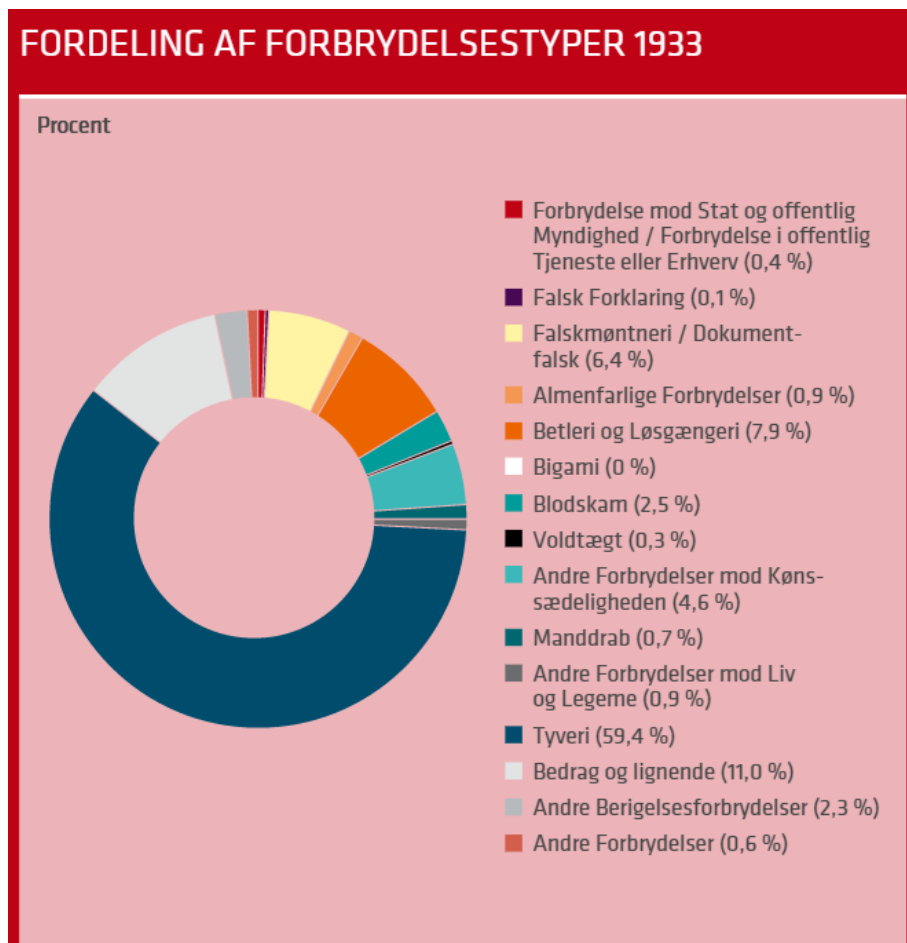
Gennem årene ændrer typen af forbrydelser sig. Nogle typer af kriminalitet gøres lovlige, mens andre kommer til at fylde mere. Da de første moderne fængsler i Danmark åbnede i Horsens og Vridsløselille i 1850'erne, var langt de fleste fanger dømt for simpelt tyveri. Grafen er opgjort efter, hvor mange fanger, der har siddet inde i løbet af et år.

Statistiske Oplysninger om de danske Straffeanstalter fra 1861 til 1885.

FORBRYDELSER 1933

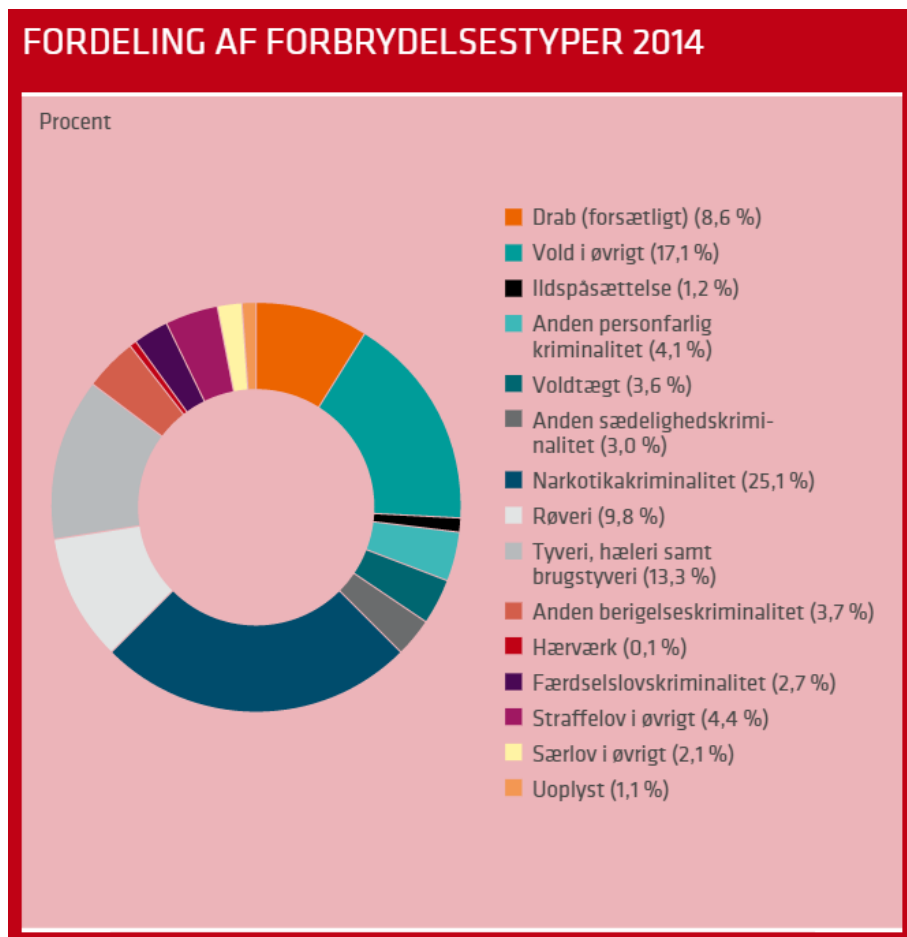
På grafen for 1933 kan man se, at løsgænger og betleri tegner sig for 7,9 % af samtlige forbrydelser. Løsgænger er en type forbrydelse, der var ulovlig i 1933, men som i dag ikke længere findes i statistikkerne, da det blev gjort lovligt i 2000. Grafen er opgjort efter, hvor mange fanger, der har siddet inde i løbet af et år.

Beretning om Fængselsvæsenet i Danmark 1933.

FORBRYDELSER 2014

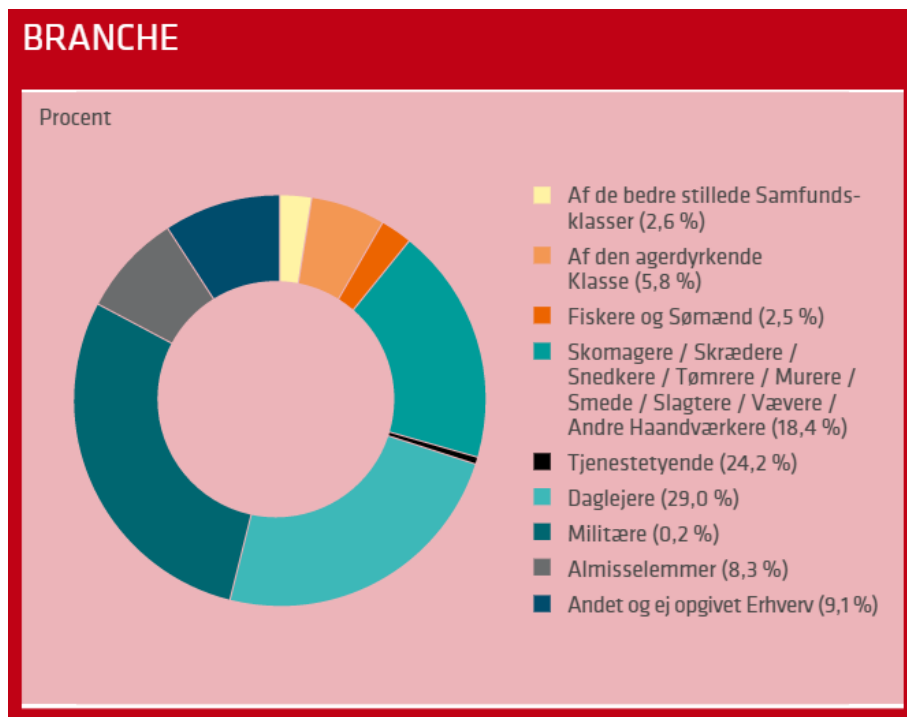
”Narkotika og kriminalitet hænger uløseligt sammen”, skrev bladet Kriminalforsorgen i 2009. Forbrydelser, der involverer narkotika, har siden 1980’erne sendt mange i fængsel, og i 2014 udgjorde dømte med relation til narkotika den største gruppe af fanger. Grafen er opgjort efter antal fanger i fængsler og arresthuse pr. 16. december 2014.

Kriminalforsorgens statistik 2014.

FANGERS BAGGRUND 1861

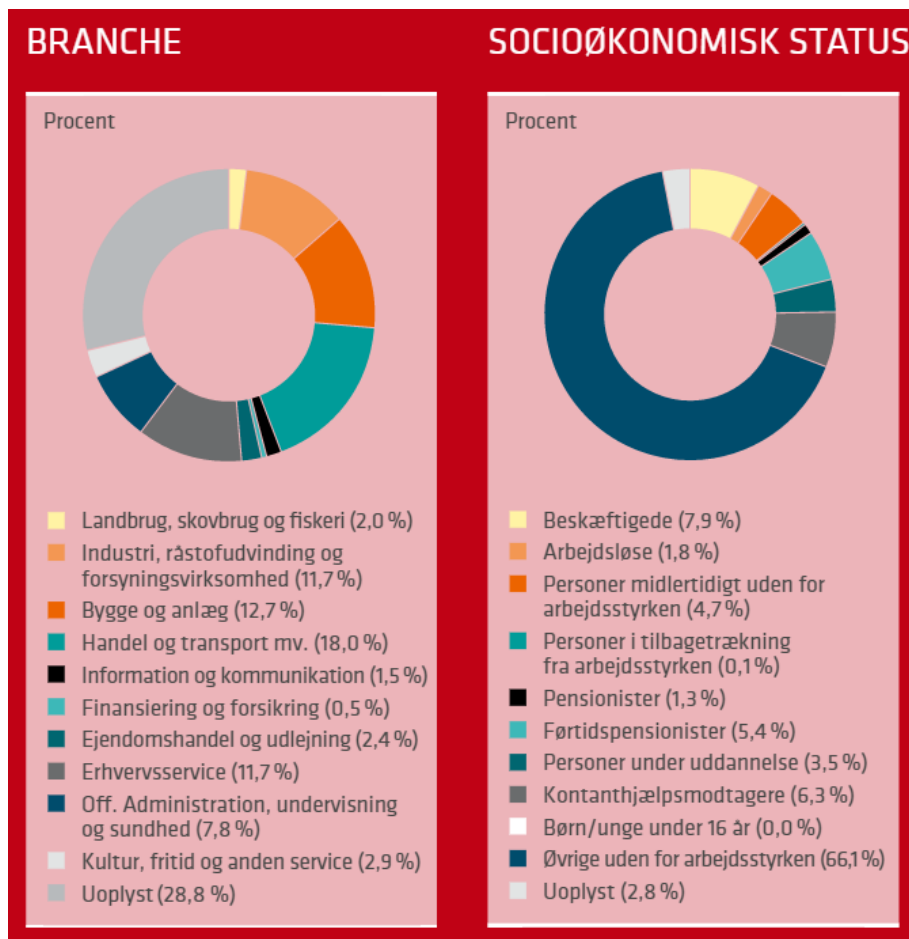
Mange fanger kom fra de lavere klasser i samfundet, hvor fattigdom og tyveri gik hånd i hånd. De fleste fanger i 1881 var håndværkere, tyende og daglejere, hvor tyveri også var den mest almindelige forbrydelse. Tyveridømte sad ofte mange år i fængsel, da tyveri blev straffet hårdt. Grafen er opgjort efter, hvor mange fanger der har siddet inde i løbet af et år.

Statistiske Oplysninger om de danske Straffeanstalter fra 1861 til 1885.

FANGERS BAGGRUND 2011

Hovedparten af fanger i 2011 stod udenfor arbejdsstyrken. Grafen over fangernes branche omfatter derfor de kun 7,9 % af fangerne (205 personer), der var i beskæftigelse. Beskæftigelsen er lav blandt fængselsfanger, mens flere fanger med fodlænke er i beskæftigelse. Graferne er opgjort efter hvor mange fanger, der var i fængsel pr. 31. januar 2011.

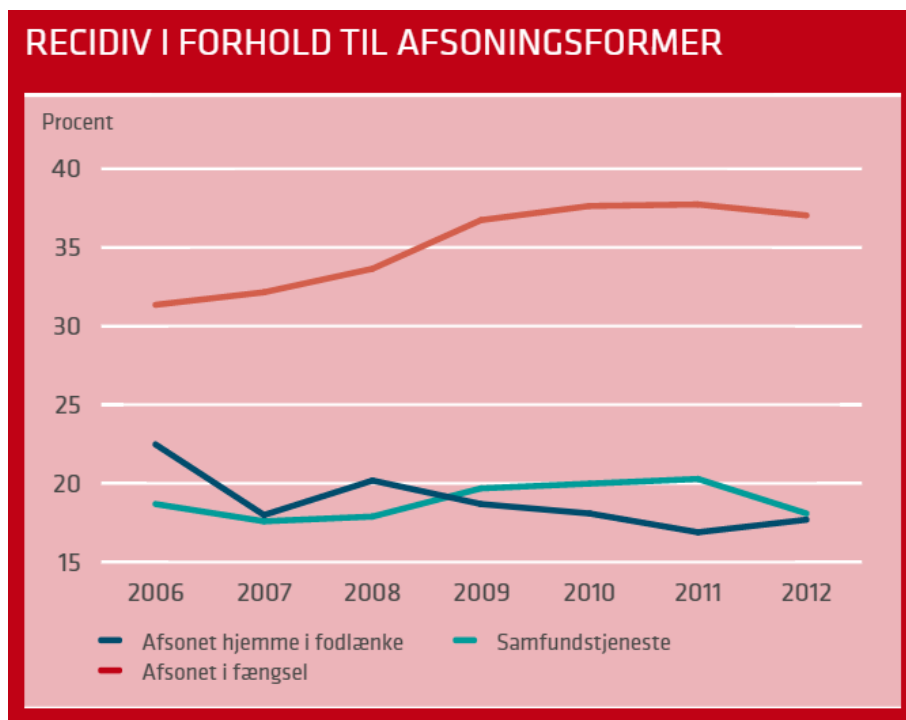

Kriminalforsorgens klientundersøgelse 2011.

RECIDIV

Der er forskel på hvor mange, der falder tilbage til ny kriminalitet (recidiv) alt efter afsoningsform. I fængslerne stiger recidivet, fordi stadig flere fanger afsoner med fodlænke: "Det efterlader en gruppe af hårdere belastede i fængslerne med højere risiko for tilbagefald." Kriminalforsorgen, 2014.

Recidiv er bestemt som tilbagefald til ny kriminalitet indenfor to år efter endt afsoning.

Kriminalforsorgens statistik 2014.

"Jeg lovede mig selv ikke at skulle komme igen, men [da det] ikke er blevet til noget som helst, måtte jeg komme utallige gange tilbage."

Tidligere fange, 2015.

FANGE NR. 310

Casper Abrahamsen ankom som en af de første fanger til den nye straffeanstalt i Horsens i 1853. Han afspejlede en typisk fangeprofil i samtiden: ung, bondearbejder og indsat for tyveri, løsgængeri og betleri. Overvægten af fangerne var ligesom ham unge mænd fra de lavere klasser med domme for tyveri. Selvom Casper Abrahamsen var en helt almindelig fange, fik han alligevel sat sit aftryk på fængslets historie, da han som den første fange flygtede kun 33 dage efter fængslets åbning.

"Casper Abrahamsen eller Bastrup. Fange No. 310. Straffearbejde i Tugthuset paa 6 Aar. Forbrydelsen hvorfor Fangen er inddømt: Tyveri, Løsgjængeri og Betleri."

Stambog.

"I gaar Aftes mellem Kl. 7 og 8 ankom hertil den første Besætning til den her ved Byen værende nye Tugthusbygning. De ankomne Fanger, 40 i Tallet, vare afsendte fra Viborg Tugthus, og bleve befordrede paa Vogne. De ankomne Fanger saae i Almindelighed sunde og raske ud og vare for det meste unge Mænd, som tildeels ere inddømte paa Livstid og deels paa flere Aar."

Horsens Avis, 21. maj 1853.

Fanger dømt for simpelt tyveri.